

Anti-pestprotocol DKC De Liaan

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
1. Voorwaarden	4
2. HET PROBLEEM PESTEN	5
3. REGELS	6
4. AANPAK VAN RUZIES EN PESTGEDRAG	7
5. BEGELEIDING	9

INLEIDING

Waarom een anti-pestprotocol?

Dit PESTPROTOCOL heeft als doel dat alle kinderen zich bij ons op school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. DKC De Liaan wil haar kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. Wij schrijven het anti-pestprotocol omdat pesten helaas overal gebeurt. Natuurlijk is het beter om het pesten te voorkomen door het scheppen van een goed pedagogisch klimaat en daar gaat dan ook in eerste instantie de aandacht naar uit. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein.

In veruit de meeste gevallen lukt dit door de ongeschreven regels aan te bieden deze te onderhouden, maar soms is het gewenst om duidelijke afspraken met de kinderen te maken. Een van die duidelijke regels is dat kinderen met respect met elkaar dienen om te gaan. Dat het niet altijd als vanzelfsprekend wordt ervaren, geeft aan dat we het kinderen moeten leren en daar dus energie in moeten steken. Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten leren omgaan. Dat leerproces verloopt meestal vanzelf goed, maar het kan ook voorkomen dat een kind in een enkel geval systematisch door andere kinderen wordt gepest. Dan kan een kind zodanig in de knoop komen met zijn schoolomgeving, dat de ongeschreven regels van de leerkracht niet meer voldoende de veiligheid bieden en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbreken. In een dergelijk geval is het van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet, dat er een ernstig probleem in zijn of haar groep is. In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, worden ook de pedagogische structuur en de veiligheid daarin ernstig aangetast.

Voor DKC De Liaan is dat een niet te accepteren en ongewenste situatie. Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en ook specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

1. Voorwaarden

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders).

De school probeert pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

Als pesten optreedt is het de taak van de leerkracht om dat, in samenwerking met de ouders, te signaleren en duidelijk stelling te nemen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, beschikt de school over een directe aanpak (beschreven in dit protocol).

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is inschakeling van de interne vertrouwenspersoon nodig. Deze vertrouwenspersoon kan deskundigen raadplegen, doorverwijzen naar externe hulpverlening en het bevoegd gezag adviseren.

2. HET PROBLEEM PESTEN

De piek van het pesten ligt in de midden- en bovenbouw, maar ook in lagere groepen wordt er gepest.

Een project is niet voldoende om een eind te maken aan het pest- probleem. Het is beter om te zorgen voor een goed pedagogisch klimaat en het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het preventief gaat werken.

Pesten, wat is dat?

Iedereen doet wel eens iets (al dan niet bewust) wat een ander niet bevalt. Echter, wanneer de ander aangeeft dat dit moet stoppen en het gaat toch door, dan spreken we van pesten.

Hoe gaan wij daar mee om?

Op school hanteren we de methodiek 'Goed van Start'

Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. worden daarmee regelmatig in de groep aan de orde gesteld.

Daarbij wordt doelgericht gebruik gemaakt van coöperatieve werkvormen en groepsopdrachten om het sociale leren te bevorderen.

Voorbeeldgedrag van leerkrachten en thuis van de ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid is over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten en ouders horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen (zie ook gedragsprotocol PRISMA)

* Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van duidelijke regels voor de leerlingen.

Meest voorkomende pesterijen kunnen o.a. zijn (ook via internet of mobiele telefoon):

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven – smiespelen – roddelen – geruchten verspreiden
- beledigen – schelden of schreeuwen – fysiek geweld: slaan, schoppen
- opmerkingen maken over kleding of lichamelijke kenmerken
- isoleren – buitensluiten – iemand tot iets dwingen – chanteren – intimideren
- buiten school opwachten of op weg naar huis achterna fietsen of lopen
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken, verstoppen of vernielen

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Steeds weer geldt hier: ***“Wat jij niet fijn vindt, doe dat ook niet bij een ander!”***

3. REGELS

Regel 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

“je mag niet klikken, maar...als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen”.

Dit wordt niet gezien als klikken.

Regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie.

Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft beperkt tot het signaleren en aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties aan de leerkracht en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Regels die gelden in alle groepen

De school kent regels ter **bevordering van de sociale omgang**

Zichtbaar op een gedragskalender (in elke groep zichtbaar aanwezig)

- Iedereen is anders, we hebben respect voor elkaar
- Als je iets niet wil, zeg het dan!
- Schelden doet pijn.
- Laat zien wat je voelt en wat je precies bedoelt.
- Blijf jezelf en loop niet achter een ander aan.
- Stop = stop!
- Als je iemand anders zijn spullen wil lenen, vraag het dan even.
- Denk na voordat je iets typt op internet.
- Gebruik geen geweld, maar praat het samen uit.
- Wij discrimineren niet!
- Een grapje maken doen we graag, maar pas op dat het geen pesten wordt.
- Een keer spelen in 'n groepje mag, maar dit doen we niet elke dag.

Toevoeging:

Kinderen kunnen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels in overleg met de leerkracht. Die aanvulling wordt opgesteld door en met de groep, dit zijn de zogenaamde groepsregels.

4. AANPAK VAN RUZIES EN PESTGEDRAG

De school gebruikt materialen en methode bij de lessen sociale omgang en het oefenen van sociale vaardigheden:

Structureel

- Methode sociaal-emotionele vorming 'Goed van Start'
- Regels en afspraken van de groep (met de kinderen samen opgesteld)

Aanvullend, eventueel in overleg met de IB-er

- Doos vol gevoelens
- Stop denk doe spel
- Posterserie 'anti-pest campagne'
- SOVA programma Meidenvenijn

De leerkracht heeft het gevoel dat er sprake is van onderhuids (niet zichtbaar bijv. via whatsapp, mail etc.) pesten. In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten hanteren wij de volgende stappen:

Algemeen geldt dat leerkrachten notities maken van voorkomende incidenten in het leerlingen-dossier. Bij iedere melding wordt de toedracht beschreven, het gedrag en de gemaakte afspraken. Hiermee voldoen we tevens aan de wettelijke verplichting van de incidentenregistratie.

Stap 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

Stap 2:

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

Stap 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

Vanaf dit moment worden ouders betrokken in het proces

Stap 4:

Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester.

*Indien nodig in overleg met Intern Begeleider,
de ouders en/of externe deskundigen.*

Consequenties

De leerkracht neemt duidelijke stelling in!

De consequenties zijn opgebouwd in fases; afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoond in zijn/haar gedrag.

Fase 1:

Een of meerdere pauzes binnen blijven;

Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn;

Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem;

Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt;

Betrokkenheid van IB-er en/of directie

Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde. Gesprekken worden altijd vastgelegd door de leerkracht.

Fase 2:

Een gesprek met de ouders (mogelijk samen met IB-er / directeur), als voorgaande acties op niets uitlopen.

De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.

De school heeft alle activiteiten vastgelegd in het leerlingendossier en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Herhaling Fase 1. sancties

Fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld. Ter ondersteuning van zowel de pester als de gepeste.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag treedt het protocol schorsing en verwijdering van PRISMA in werking.

Vanaf deze fase kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden. Ook kan een leerling kort of langdurig geschorst of verwijderd worden. Dit protocol is op te vragen bij de directie van de school of in te zien via de website www.prisma-spo.nl

5. BEGELEIDING

Mogelijke oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Minder sociaal-vaardig door een ontwikkelingsachterstand of stoornis
- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- Nagaan hoe sociaal vaardig de leerling zelf is; wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten;
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren;
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld: je niet afzonderen, stevig staan en verbaal op een goede manier verweren;
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;
- Bespreken welke oplossing het kind zelf wil;
- Sterke kanten van de leerling benadrukken;
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt;
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s);
- Het gepeste kind niet 'over'beschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen;

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen);
- Laten inzien wat het effect van gedrag is voor de gepeste;
- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft;
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel;
- Straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt;
- Kind leren om niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren;
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?;
- Zoeken van een sport of club; waar het kind op een ander manier vaardiger kan worden in het contact met andere kinderen;
- Inschakelen hulp: sociale vaardigheidstrainingen, JGZ, huisarts, GGD.
- Adviezen aan ouders

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken;

- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus;
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden;
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed extra aandacht aan uw kind;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- Geef zelf het goede voorbeeld;
- Leer uw kind voor anderen op te komen;
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Wanneer er op school iets is gebeurd en het is opgelost, kom er dan thuis niet op terug. Opgelost is opgelost!
- Denk er eens over na wat u zoal bespreekt aan tafel, bedenkt u zich dan dat kinderen heel veel horen en opslaan!